

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., a JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **M. Z.**
zastoupená obecným zmocněncem M. K.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo náměstí 499/3, 602 00 Brno

za účasti: **Povodí Moravy, s. p.**
sídlem Dřevařská 932/11, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2018, č. j. JMK 115700/2018, sp. zn. S-JMK 59983/2018 OŽP Hod,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šlapanice, odboru životního prostředí (dále jen „správní orgán prvního stupně“ či „vodoprávní úřad“) ze dne 28. 2. 2018, č. j. OŽP-ČJ/41440-16/SKR. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla podle § 149 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuta žádost žalobkyně o vydání dodatečného povolení stavby „Opěrná zeď v korytě významného vodního toku Říčka v k. ú. X“ na pozemcích X a X v k. ú. X.
2. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že důvodem nepovolení stavby je nesouhlasné závazné stanovisko jako závazný a povinný doklad pro speciální stavební úřad – MÚ Šlapanice a taktéž nesouhlas se stavbou správce toku, Povodí Moravy, s. p. Žalobkyně rovněž nedoložila doklad o právu provést stavbu na pozemku p. č. X, k. ú. X, který není v jejím vlastnictví. Žalovaný dospěl k závěru, že vodoprávní úřad správně posoudil zákonem stanovené doklady, učinil si o věci úsudek a vydal požadované rozhodnutí. Žalovaný neshledal důvodné argumenty žalobkyně uváděné v odvolání. Shledal, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy na základě důkladně zjištěného stavu věci a pokládá předložené důkazy za dostatečné.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobkyně navrhla soudu, aby rozhodnutí žalovaného, prvostupňové rozhodnutí vodoprávního úřadu i závazné stanovisko Městského úřadu Šlapanice, Odboru životního prostředí ze dne 5. 12. 2016, č. j. OŽP-ČJ/63322-16/TOJ, zrušil.
4. Předně žalobkyně namítala, že řízení o odstranění stavby bylo zahájeno v rozporu se zákonem. Má za to, že provedená stavba podléhá tzv. volnému režimu zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „stavební zákon“), tedy že k jejímu provedení není potřeba územní rozhodnutí, územní souhlas, stavební povolení ani ohlášení. U stavby se podle ní jedná o opěrnou zeď do výšky 1 m ve smyslu § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, i dle formálního označení stavby vodoprávním úřadem se jedná z hlediska účelu o opěrnou zídku.
5. Žalobkyně přistoupila k realizaci stavby i proto, že podél hrany vodního toku jsou realizovány další stavby jiných vlastníků (schody, opěrné zdi). Provedení opěrné zídky navíc není prvním zásahem do hrany pozemku p. č. X, ale již předchozí vlastník zde realizoval opatření ke zpevnění břehové hrany, na které žalobkyně pouze navázala. Žalobkyni není známo, že by u některé z provedených staveb bylo zahájeno řízení o odstranění stavby.
6. Žalobkyni není zřejmé, z jakého důvodu vodoprávní úřad usoudil, že se v případě provedené stavby jedná o vodní dílo, podle jejího názoru není možné stavbu podřadit pod § 55 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) – dále jen „vodní zákon“. Žalobkyně nijak nezměnila koryto vodního toku, zídka byla provedena přesně na stávající hraně pozemku. Spíše než o vodní dílo by se podle ní mohlo jednat o vodohospodářské úpravy dle § 55 odst. 2 vodního zákona. Ačkoli na tyto skutečnosti žalobkyně opakovaně poukazovala, na svá podání dosud neobdržela odpověď.

7. Vzhledem k tomu, že předpokladem k zahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona je existence stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním úřadem, bylo řízení o odstranění stavby zahájeno v rozporu se zákonnými ustanoveními.
8. Žalobkyně dále namítala nezákonnost nesouhlasného závazného stanoviska ze dne 5. 12. 2016 vydaného vodoprávním úřadem v pozici dotčeného orgánu. Z odůvodnění závazného stanoviska podle ní vyplývá, že dotčený orgán žádost žalobkyně o vydání závazného stanoviska kvalifikoval jako žádost k zásahu do VKP podle § 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) a k zásahu, který by mohl změnit či snížit krajinný ráz podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Žalobkyně má za to, že existence přírodního parku Říčky nemusí být důvodem pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska. Odůvodnění závazného stanoviska podle ní postrádá objasnění, proč je projednáváný záměr v dotčeném území nevhodný. Tento prvek by měl být argumentován o to důkladněji, že se prokazatelně v předmětném území stavby obdobného charakteru nacházejí. Žalobkyně nesouhlasí s tvrzením, že „v tomto úseku koryta toku řeka přirozeně meandruje a břehy toku jsou neregulované lidskou činností“. Tvrdí, že se naopak jedná o plně využívané rekreační území, kde vlastníci rekreačních objektů upravují koryto pravidelně. Žalobkyně má za to, že pro posouzení věci je významný čl. 3 odst. 1 písm. a) nařízení Jihomoravského kraje o zřízení přírodního parku Říčky, který však nestanoví žádné další požadavky nad rámec zákona o ochraně přírody a krajiny. Nařízení tedy nemůže být samo o sobě překážkou pro vydání souhlasného stanoviska.
9. Žalobkyně polemizuje i s částí odůvodnění závazného stanoviska, v níž je uvedeno, že záměr je situovaný v bezprostřední blízkosti biocentra LBC Na Říčkách. Namítala, že dle územního plánu se biocentrum nachází výše nad pozemkem, směrem proti toku Říčky. Dotčený pozemek se tedy nenachází v tomto biocentru ani v jeho bezprostřední blízkosti. Žalobkyně poukázala na ostatní (souhlasné) podklady obstarané k žádosti o dodatečné povolení stavby.
10. Vydáním závazného stanoviska podle názoru žalobkyně došlo k porušení základních principů garantovaných ústavním pořádkem (čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Pochybení žalobkyně spatřuje v tom, že ve výrokové části závazného stanoviska je odkaz na § 77 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, ačkoli pro vydávání souhlasů k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny je založena působnost obecních úřadů s rozšířenou působností podle § 77 odst. 1 písm. j) zákona o ochraně přírody a krajiny.
11. Z uvedených důvodů má žalobkyně za to, že obsah závazného stanoviska vykazuje prvky svévole a není založeno na objektivní argumentaci. Žalobkyně podala podnět k jeho zrušení v přezkumném řízení, nadřízený správní orgán nicméně neshledal k zahájení přezkumného řízení důvod. S ohledem na nezákonnost závazného stanoviska je podle názoru žalobkyně nezákonné i napadené rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby.
12. Žalobkyně dále namítala, že v průběhu řízení došlo k porušení § 36 odst. 3 správního řádu. Vodoprávní úřad zaslal žalobkyni dne 30. 1. 2018 oznámení o vložení písemnosti do spisového materiálu a o možnosti seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ve lhůtě

do 21. 2. 2018. V závěru podání bylo uvedeno, že po termínu 21. 2. 2018 bude možné se seznámit s úplnými podklady pro vydání rozhodnutí, které správní orgán předpokládá po 26. 2. 2018. V následně vydaném rozhodnutí ze dne 28. 2. 2018 vodoprávní úřad v závěru uvedl, že dne 22. 2. 2018 obdržel podklady ze dne 21. 2. 2018 pro vytýčení hranice mezi pozemky p. č. X a X v k. ú. X. Z uvedeného je podle žalobkyně zřejmé, že správní orgán nerespektoval § 36 odst. 3 správního řádu, neboť až po uvědomění účastníků řízení byl do spisového materiálu vložen další podklad, o němž se žalobkyně dozvěděla až z odůvodnění napadeného rozhodnutí, a proto neměla možnost se k němu vyjádřit.

13. Závěrem žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, jelikož odůvodnění neodpovídá požadavkům uvedeným v § 68 odst. 3 správního řádu. Uvedla, že napadené rozhodnutí obsahuje pouze citaci odvolacích námitek a ve zbytku se žalovaný pouze formou odkazů vyjadřuje k odvolacím důvodům. Body 1), 2) a 4) jsou pouhým opisem stanoviska Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 13. 6. 2018, u bodu 4) nelze souhlasit s argumentací, že odkaz na jinou působnost dotčeného orgánu je pouhou chybou v psaní. U bodu 6) až 8) se žalovaný nevypořádal s tvrzením žalobkyně, že předmětem řízení jsou stavby, kterým svědčí tzv. volný režim. Žalobkyně tedy v odůvodnění napadeného rozhodnutí postrádá úvahy, kterými se správní orgán řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů, a jak se vypořádal s jejími námitkami.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a vyjádření osoby zúčastněné na řízení

14. Ve vyjádření k žalobě žalovaný předně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K námitce, že řízení o odstranění stavby bylo zahájeno nezákonně, žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v řízení o dodatečném povolení stavby a řízení o odstranění stavby není předmětem žaloby. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením, že se jedná o stavbu v tzv. volném režimu. Žalobkyně podle něj pominula skutečnost, že s ohledem na umístění stavby v korytě vodního toku Říčka se jedná o vodní dílo. Podle žalovaného je nepochybné, že k určení charakteru stavby je příslušný vodoprávní úřad a je nepodstatné, jak stavbu hodnotí žalobkyně jako stavebník. Argument, že podél hrany vodního toku jsou realizovány další stavby, nemění nic na tom, že stavba opěrné zdi byla realizována bez stavebního povolení, kromě toho se jedná o úpravu značného rozsahu, která výrazně mění vzhled vodního toku a významně přesahuje okolní úpravy. „Černou“ stavbu nelze hodnotit mírněji jen kvůli tomu, že se v okolí vyskytují další nepovolené stavby. K námitkám vztahujícím se k obsahu závazného stanoviska žalovaný především odkázal na potvrzující závazné stanovisko, kde jsou argumenty žalobkyně podrobně rozebrány. K namítanému rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu žalovaný uvedl, že správce toku Povodí Moravy, s. p., zaslal e-mailem vytýčení hranic pozemku toku formou fotografií pořízených v terénu s vazbou na snímek katastrální mapy dne 21. 2. 2018, zaevidován a vložen do spisu byl tento podklad dne 22. 2. 2018 v 7:00 ráno. Žalovaný v tomto postupu neshledal porušení § 36 odst. 3 správního řádu, neboť od rána 22. 2. 2018 byl spis kompletní a v souladu s předchozím oznámením ze dne 30. 1. 2018 bylo možné se po termínu 21. 2. 2018 seznámit s úplnými podklady pro rozhodnutí. Pokud by žalobkyně v období 22. 2. 2018 až 26. 2. 2018 přišla nahlédnout do spisu, měla možnost seznámit se s úplnými podklady pro rozhodnutí, které již nebyly doplňovány. Podklad pro vytýčení hranic pozemků nadto byl spíše informativním sdělením a tento podklad nebyl podstatným pro vydání zamítavého rozhodnutí. Okolnost, že stavba je provedena na obou pozemcích, je uváděna již od začátku v celém řízení a nejde tedy o žádnou novou

skutečnost. Žalobkyně proto nemohla být postupem správního orgánu nijak zkrácena na svých právech. Žalovaný nepřisvědčil ani tvrzení žalobkyně, že kromě negativního závazného stanoviska byly všechny podklady souhlasné, neboť ve spisu je několik vyjádření správce vodního toku a vlastníka pozemku pod částí stavby, který nesouhlasí s dodatečným povolením stavby.

15. Žalovaný neshledal argumenty žalobkyně opodstatněnými. Má za to, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy na základě důkladně zjištěného stavu věci. Zdůraznil, že se jedná o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby vodního díla, které bylo vybudováno bez jakéhokoliv povolení příslušného stavebního úřadu, bez souhlasu vlastníka pozemku a v rozporu s veřejnými zájmy, chráněnými zvláštními předpisy na úseku ochrany přírody a krajiny. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.
16. Podáním ze dne 16. 4. 2019 oznámil Povodí Moravy, s. p., který ve správním řízení vystupoval jako účastník řízení, že bude v řízení před soudem uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

IV. Posouzení věci soudem

17. Zdejší soud, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
18. Předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby z důvodu vydání nesouhlasného stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny ze dne 5. 12. 2016 a nesouhlasného stanoviska Povodí Moravy, s. p., z hlediska správcovství a majetkového vypořádání.
19. V první řadě se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť jen přezkoumatelné rozhodnutí je způsobilé k dalšímu věcnému přezkumu v mezích žalobních námitek.
20. Soud připouští, že podle § 68 odst. 3 správního řádu je správní orgán povinen vypořádat se v odůvodnění rozhodnutí se všemi námitkami účastníků řízení a že tento požadavek je předpokladem přezkoumatelnosti rozhodnutí. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že z odůvodnění správního rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje pouze obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006-91, ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, či ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
21. V projednávaném případě však soud žádné takové vady napadeného rozhodnutí neshledal.

22. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný seskupil argumenty žalobkyně uplatněné v odvolání do deseti odvolacích důvodů a následně se ke všem takto vymezeným bodům relativně podrobně vyjádřil (na str. 9 až 14). Soud má za to, že žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečným způsobem vyjádřil ke všem stěžejním námitkám a argumentům žalobkyně. Vzhledem k tomu, že odvolacími námitkami uvedenými pod body 1), 2) a 4) žalobkyně směřovala do obsahu závazného stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny ze dne 5. 12. 2016, nelze spatřovat žádné pochybení v tom, že žalovaný při vypořádání těchto námitek vycházel zejména z potvrzujícího závazného stanoviska nadřízeného orgánu ze dne 13. 6. 2018. K bodu 1) se navíc žalovaný vyjádřil relativně obsáhle i nad rámec tohoto stanoviska. Pokud žalobkyně namítala, že v bodech 6) až 8) se žalovaný nevypořádal s argumentací, že předmětem řízení jsou stavby, kterým svědčí tzv. volný režim, lze konstatovat, že tyto argumenty žalobkyně v napadeném rozhodnutí vypořádány byly. Odpověď na argumentaci žalobkyně lze dovodit minimálně implicitně z odlišného názoru žalovaného (že se jedná o stavbu vodního díla, která vždy podléhá stavebnímu řízení). Dostačujícím, byť relativně stručným způsobem byla podle názoru soudu vypořádána i námitka pod bodem 4). Již skutečnost, že žalobkyně s vypořádáním této námítky věcně polemizuje, svědčí o přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí.
23. Soud nepřisvědčil ani námitce, že v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně došlo k porušení § 36 odst. 3 správního řádu, jelikož jeden z podkladů rozhodnutí byl do spisového materiálu založen až po uvědomění účastníků o doplnění spisového materiálu a o možnosti se vyjádřit k podkladům rozhodnutí.
24. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobkyni bylo dne 30. 1. 2018 zasláno oznámení o vložení písemnosti do spisového materiálu a o možnosti seznámení s podklady pro vydání rozhodnutí. V závěru tohoto oznámení bylo uvedeno, že účastníci řízení mají možnost uplatňovat své námitky, případně důkazy ve lhůtě do 21. 2. 2018. Účastníkům rovněž byla dána možnost seznámit se s úplnými podklady pro rozhodnutí po termínu 21. 2. 2018 a možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí do vydání rozhodnutí, které se předpokládá po dni 26. 2. 2018. Dne 21. 2. 2018 správní orgán prvního stupně obdržel e-mail od Povodí Moravy, s. p. týkající se vytyčení hranic pozemků toku a obsahující fotografie pořízené v terénu s vazbou na snímek katastrální mapy. Tento podklad byl zaevidován do spisu dne 22. 2. 2018 v 7:22 hod. Dne 28. 2. 2018 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí.
25. Soud má za to, že tímto postupem nedošlo k porušení § 36 odst. 3 správního řádu. Od 22. 2. 2018 od rána byl správní spis kompletní a v souladu s oznámením ze dne 30. 1. 2018 měla žalobkyně možnost se s předmětným podkladem seznámit ještě před vydáním rozhodnutí a případně na něj reagovat. Žalobkyně kromě toho měla možnost se seznámit s kompletním spisovým materiálem a případně se k němu vyjádřit i v rámci odvolacího řízení.
26. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že předmětný e-mail od Povodí Moravy, s. p., byl spíše informativním podkladem, který nebyl a nemohl být podstatným pro vydání rozhodnutí. Okolnost, že stavba je provedena jak na pozemku žalobkyně p. č. X, tak na pozemku p. č. X ve vlastnictví státu a pod správou Povodí Moravy, s. p., byla uváděna již od počátku řízení a není novou skutečností. Podkladem Povodí Moravy, s. p. tedy pouze došlo k potvrzení rozsahu umístění stavby na těchto pozemcích. I z tohoto důvodu

nemohla být žalobkyně postupem správních orgánů žádným způsobem zkrácena na svých právech.

27. Soud neshledal důvodnou ani námitku, že řízení o odstranění stavby bylo zahájeno v rozporu se zákonem, neboť se jedná o stavbu podléhající tzv. volnému režimu stavebního zákona, konkrétně o stavbu opěrné zdi ve smyslu § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2017. Soud má ve shodě se správními orgány obou stupňů za to, že v daném případě nelze aplikovat § 79 odst. 2 písm. f) stavebního zákona, neboť s ohledem na umístění stavby v korytě vodního toku Říčka se jedná o stavbu vodního díla ve smyslu § 55 odst. 1 písm. b) vodního zákona (tedy o stavbu, již se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků), které vždy podléhají povolení speciálního stavebního úřadu, resp. vodoprávního úřadu (srov. § 15 vodního zákona). Vodní zákon je ve věcech týkajících se povolování staveb (vodních děl) vůči stavebnímu zákonu zákonem speciálním, který je třeba aplikovat přednostně (§ 115 vodního zákona).
28. Ze správního spisu vyplývá, že stavba zdi byla vybudována tak, že kopíruje v terénu vytvořenou břehovou linii stávajícího přirozeně meandrujícího koryta toku. I kdyby soud přistoupil na tvrzení žalobkyně, že stavbou nebylo změněno koryto vodního toku, na charakteru stavby by to nic nezměnilo, neboť stavbou nepochybně dochází k úpravě koryta. Tvrzení žalobkyně, že stavba zídky byla provedena přesně na stávající hraně pozemku, nemá oporu ve spisovém materiálu, jelikož z podkladů založených ve správním spise jednoznačně vyplývá, že stavba zdi se nachází nejen na pozemku žalobkyně (p. č. X), ale i na pozemku, který v jejím vlastnictví není (na pozemku p. č. X). Jak bylo zjištěno, trasa koryta vodního toku Říčka neodpovídá zákresu linie v katastrální mapě.
29. Pokud žalobkyně namítala, že spíše než o vodní dílo se mohlo jednat o vodohospodářské úpravy dle § 55 odst. 2 vodního zákona, lze konstatovat, že toto ustanovení dopadá na *zemní práce a změny terénu v přirozených korytech vodních toků a na pozemcích sousedících s nimi, jimiž se podstatně mění přirozená koryta vodních toků a které jsou nezbytné k zajištění funkcí vodních toků*. Jak správně uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, citované ustanovení je aplikovatelné na zemní práce či změny terénu sloužící ke zlepšení odtokových poměrů, odbahnění zanesených koryt, redukci podmáčení okolních pozemků, protierozní opatření či stabilizace podélného sklonu dna koryta. V daném případě se o terénní úpravy ani o zemní práce nezbytné k zajištění funkcí vodních toků nejednalo, a proto předmětnou stavbu zídky nebylo možné posuzovat jako vodohospodářskou úpravu ve smyslu § 55 odst. 2 vodního zákona.
30. Na posouzení věci nemůže mít vliv ani skutečnost, že podél hrany vodního toku jsou realizovány stavby dalších vlastníků, nebo že předchozí vlastník pozemku rovněž provedl opatření ke zpevnění břehové hrany. Tyto skutečnosti totiž nemění nic na tom, že stavba zdi byla provedena bez povolení vodoprávního úřadu. Nepovolenou stavbu není možné hodnotit mírněji jen proto, že v okolí se vyskytují další nepovolené stavby.
31. Další námitky směřují proti obsahu nesouhlasného závazného stanoviska ze dne 5. 12. 2016. Předně je třeba zdůraznit, že závazné stanovisko bylo vydáno Městským úřadem Šlapanice, odborem životního prostředí, v postavení orgánu ochrany přírody a krajiny. Ačkoli tentýž odbor Městského úřadu Šlapanice je i vodoprávním úřadem, nelze výkon různých oblastí veřejné správy téhož odboru směšovat. Nelze tedy konstatovat, že závazné stanovisko vydal vodoprávní úřad v pozici dotčeného orgánu, jak nesprávně uvedla žalobkyně.

32. Soud má za to, že dotčený orgán v závazném stanovisku správně zohlednil, že stavba se nachází v přírodním parku Říčky. Žalobkyni lze přisvědčit v tom, že zřizovací předpis tohoto přírodního parku (nařízení Jihomoravského kraje ze dne 29. 8. 2011, o zřízení přírodního parku Říčky) nestanoví z hlediska stavební činnosti žádné povinnosti nad rámec zákona o ochraně přírody a krajiny. Již z tohoto zákona však vyplývá, že k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku (kam se mimo jiné řadí i vodní toky) nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, si musí ten, kdo takové zásahy zamýšlí, opatřit stanovisko orgánu ochrany přírody. Mezi takové zásahy patří zejména umísťování staveb, pozemkové úpravy, změny kultur pozemků, odvodňování pozemků, úpravy vodních toků a nádrží a těžba nerostů. Z obsahu závazného stanoviska vyplývá, že samotná existence přírodního parku Říčky nebyla stěžejní skutečností, která vedla k vydání negativního závazného stanoviska. Vliv stavby jako zásah do krajinného rázu byl hodnocen s ohledem na zachování významného krajinného prvku (vodního toku), a proto byly posuzovány všechny okolnosti umístění a charakteru stavby, včetně umístění stavby v přírodním parku Říčky.
33. Dotčený orgán, resp. nadřízený dotčený orgán podle názoru soudu dostatečně objasnil, proč je projednávaný záměr v dotčeném území nevhodný. Dotčený orgán vzal v úvahu rozsah a materiál stavby ve vztahu k charakteru toku, který není regulován a přirozeně meandruje. Přes nesouhlas žalobkyně s charakteristikou toku zdůraznil, že jde o neregulovaný tok a jeho přirozené meandrování lze pozorovat již ve vzdálenosti několika desítek metrů proti proudu od posuzované stavby. Dále uvedl, že existence jiných (problematických) staveb v korytě toku není důvodem k tomu, aby byla předmětná stavba při posuzování krajinného rázu posuzována benevolentněji. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 6 As 44/2007-64 konstatoval, že předchozí umístění nevhodných staveb do krajiny neodůvodňuje další obdobné zásahy. Kromě toho bylo zdůrazněno, že rozsah posuzované stavby výrazně překračuje rozměry většiny staveb v okolí zachycených na fotodokumentaci předložené žalobkyní.
34. Závaznému stanovisku nelze vytknout ani to, že dotčený orgán konstatoval, že záměr je situován v bezprostřední blízkosti biocentra LBC Na Říčkách. Jak správně uvedl nadřízený dotčený orgán v potvrzujícím závazném stanovisku, pro posouzení ekologicko-stabilizační funkce toku není určující, zda se posuzovaná stavba nachází po proudu či proti proudu od biocentra, ani to, zda ji od něj oddělují další plochy pro rekreaci. Především však dotčený orgán i nadřízený dotčený orgán zdůraznily, že úsek toku, v němž je umístěna stavba, je přímo součástí jiného prvku územního systému ekologické stability (ÚSES), a to lokálního biokoridoru III. (344) navazujícího na zmíněné biocentrum Na Říčkách. Nemůže být tedy pochyb o tom, že stavba se nachází v území, které má význam při migraci a rozmnožování obojživelníků a pro hnízdění ptactva. Záměr nepochybně brání přirozenému vymílání břehů a tím i přirozené meandraci řeky. Dochází zde k znemožnění přirozeného toku řeky a přirozeného šíření vegetace a osídlení živočichy vázanými na vodní prostředí, které jsou důležitou charakteristikou území.
35. Neobstojí ani argumentace žalobkyně, že ostatní podklady předložené k žádosti kromě závazného stanoviska byly kladné. Součástí spisu je kromě nesouhlasného závazného stanoviska orgánu ochrany přírody a krajiny rovněž nesouhlasné stanovisko správce dotčeného vodního toku Říčka, Povodí Moravy, s. p., v němž správce toku nesouhlasí s dodatečným povolením stavby a požaduje stavbu odstranit dle stanovených podmínek.

36. Konečně soud nepřisvědčil ani námitce, že vydáním závazného stanoviska došlo k porušení čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož lze státní moc uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví. Soud připouští, že v záhlaví závazného stanoviska byl uveden odkaz na § 77 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, zatímco pro vydávání souhlasů k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2 je založena působnost obecních úřadů s rozšířenou působností v § 77 odst. 1 písm. j) téhož zákona, který ve výrokové části uveden není. Ve shodě se žalovaným i dotčeným orgánem má však za to, že se jedná pouze o chybu v psaní, vzniklou zřejmě nedopatřením, která nemůže mít žádný vliv na zákonnost závazného stanoviska. Podstatné je, že obecní úřad s rozšířenou působností (Městský úřad Šlapanice, odbor životního prostředí) byl ze zákona nadán pravomocí k vydání závazného stanoviska v dané věci, a to podle § 77 odst. 1 písm. j) zákona o ochraně přírody a krajiny, a tedy že závazné stanovisko nebylo vydáno orgánem, který k tomu nebyl ze zákona oprávněn.

V. Závěr a náklady řízení

37. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročez mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.
39. Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o ust. § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, právo na náhradu nákladů tak tato osoba nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 1. července 2020

JUDr. Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu